

Interneta komentāru agresivitāte atspoguļo kopējās tendences sabiedrībā

Klāvs Sedlenieks, Normunds Grūzītis¹

Rīgas Stradiņa universitāte, Komunikācijas studiju katedra, Latvija

¹ *Latvijas Universitāte, Matemātikas un informātikas institūts*

Ievads. Kaut arī subjektīvas uztveres un kvalitatīvu novērojumu līmenī nereti tiek apgalvots, ka ikdienā novērojamais sabiedrības noskaņojums un agresivitātes tendences svārstās, ir daudz grūtāk šīs svārstības objektīvi fiksēt. Lai risinātu šo problēmu, Rīgas Stradiņa universitātes Komunikācijas studiju katedra sadarbībā ar Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūtu veido "Interneta agresivitātes indeksu". Indekss balstās teorētiskā pieņēmumā, ka indivīda radītajā tekstā (runātā vai rakstītā) izmantotajos vārdos izpaužas viņa emocionālais stāvoklis. Tas nozīmē, ka, analizējot kādu noteiktu tekstu, iespējams izdarīt secinājumus par teksta autora emocionālo stāvokli. Analizējot datus, kas iegūti no dažādu ziņu portālu lietotāju radītajiem komentāriem, ir novērots, ka indeksa dinamika ir līdzīga starp portāliem. Tas norāda, ka indekss atspoguļo sabiedrībā pastāvošo noskaņojumu un tā izmaiņas. Tomēr, vai tas ticami atspoguļo agresivitāti, nepieciešams pārbaudīt turpmākos pētījumos.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir noskaidrot, vai Interneta agresivitātes indekss atspoguļo kopējās sabiedrības tendences, vai arī tas reaģē tikai uz konkrētu saturu (ziņām) konkrētā interneta portālā. Šajā pētījumā ir izmantoti divu portālu lietotāju komentāri laika posmā starp 2011. gada septembri un 2012. gada maiju. Šajā laika posmā kopējais lietotāju ģenerētais vārdlietojumu skaits dienā bija vidēji 232 000 (vidēji 30 vienā komentārā). Iegūtie dati tika kvantitatīvi analizēti, veicot lingvistisku priekšapstrādi, lai pārbaudītu, vai indeksa tendences ir līdzīgas dažādos portālos. Salīdzināšana tika veikta, izmantojot subjektīvi izvēlētus aptuveni 400 atslēgvārdus, kuriem piemīt agresīvas izpausmes potenciāls.

Rezultāti. Lai gan novērotajā laika posmā agresivitātes indeksa līkne katram portālam nesvārstās identiski, tomēr ir novērojams, ka indeksa dinamika abos novērotajos portālos ir līdzīga: augšupejoša vai lejupejoša tendence novērojama bieži un lielākoties sakrīt abos portālos.

Secinājumi. Tā kā dažādu portālu konkrētais saturs atšķiras, bet agresivitātes indeksā izmantoto atslēgvārdu īpatsvara izmaiņu tendences abos portālos ir vienādas, jāsecina, ka Interneta agresivitātes indekss atspoguļo ne tikai apmeklētāju reakciju uz katra konkrētā ziņu portāla saturu, bet arī kopējās tendences sabiedrībā, t. i., ārpus ziņu portāliem. Citiem vārdiem – šo portālu lietotāji reaģē uz notikumiem sabiedrībā (lokāla vai globāla rakstura), un šī reakcija atspoguļojas viņu ģenerētajos tekstos. Šis pētījums gan neļauj spriest par to, vai šī reakcija ir saistīta ar agresivitāti vai ar kādām citām tendencēm.